

Семінарське заняття №6

Тема 6. Статистика кредиту

План

1. Поняття, види кредиту та завдання його статистичного вивчення
2. Показники статистики кредиту
3. Статистичний аналіз кредиту та ефективності його використання

Питання для самоконтролю

1. Сутність кредиту та завдання його статистичного вивчення.
2. Що розуміють під кредитними відносинами?
3. За якими ознаками здійснюється групування кредитів?
4. Які показники статистики кредитування ви знаєте?
5. Напрямки статистичного вивчення кредитних вкладень та кредитних ресурсів?
6. Характеристика методики статистичного аналізу оборотності кредитної маси.
7. В чому полягає суть економічного змісту індексів швидкості та часу обороту позик?
8. Які методи визначення тривалості та кількості оборотів кредиту?
9. Які формули використовуються при факторному аналізі динаміки кредитового обороту та швидкості обороту позик?
10. Поясніть індексний метод статистичного аналізу оборотності кредиту.
11. Дайте характеристику показникам використання кредиту.
12. В чому суть індексного методу статистичного аналізу ефективності використання кредиту.

Практичні завдання

Завдання 1.

Розрахувати середній строк позики та середній її розмір, якщо протягом року було видано позик на загальну суму 100 тис. грн., з них 30 тис. на строк 9 місяців, 50 тис. на 6 місяців, 20 тис. на 3 місяці.

Завдання 2.

Дослідити обіговість кредиту, розрахувати показники тривалості користування кредитом, та кількість оборотів кредиту, використовуючи дані наступної таблиці (млн. грн.):

Галузі	Середні залишки кредиту		Погашено кредитів	
	Минулий рік	Звітний рік	Минулий рік	Звітний рік
1	20,7	28,1	149	250
2	10,3	10,6	99	103
Разом	31,0	38,7	248	353

Завдання 3.

Використовуючи дані попередньої таблиці, розрахувати одноденний оборот по погашенню кредиту.

Завдання 4.

Провести дослідження структури та динаміки процесу кредитування банками України за період 2007–2009 р.р. Дані представити в таблиці та зобразити графічно.

Показники	2007	2008	2009	Структура, %			Темп росту, %		Абсолютний приріст, млн. грн.		Темп приросту, %	
				07	08	09	09/08	09/07	09-08	09-07	09/08	09/07
1. Всього кредитів	21 812	30 138	38 705									
в т.ч.:												
— в нац. валюті	9 408	13 918	19 220									
— в іноз. валюті	12 404	16 220	19 485									
2. Нацбанк	9 908	10 894	10 715									
— нац. валюта	3 583	3 588	3 595									
— іноз. валюта	6 325	7 306	7 120									
3. Комерційні банки	11 904	19 244	27 990									
— нац. валюта	5825	10330	15625									
— іноз. валюта	6079	8914	12365									

Завдання 5.

Використовуючи систему взаємопов'язаних індексів обороту кредиту по погашенню, визначити абсолютний приріст обороту по погашенню кредиту:

- за рахунок зміни числа оборотів позик;
- за рахунок зміни середніх залишків кредиту.

Вихідні дані:

Показники	Базовий рік	Звітний рік
1. Кількість оборотів	7,6	8,2
2. Середні залишки кредиту, млн. грн.	21,2	27,9

Завдання 6.

Дати характеристику обіговості кредиту по окремим банківським установам за допомогою показників динамічного ряду (темпів росту і приросту, абсолютного приросту), використовуючи наступні дані:

Банківські установи	Тривалість користування кредитом (і), днів		Кількість оборотів кредиту (п), оборотів	
	Минулий рік	Звітний рік	Минулий рік	Звітний рік
1	325	125		
2	235	347		
3	67	56		

Завдання 7.

Ріст кредиту в промисловості району за рік склав 30 %, а обсяг промислового виробництва збільшився на 20 %. Визначити за допомогою відносних величин інтенсивності скільки % росту кредитних вкладень припадає на 1 % росту промислового виробництва.

Завдання 8.

Розрахувати показники обіговості кредиту (одноденний оборот по погашенню кредиту, тривалість користування кредитом та кількість оборотів кредиту), якщо середні залишки кредиту складають 200 тис. грн, погашено кредитів на суму 350 тис. грн.

Завдання 9.

Використовуючи систему взаємопов'язаних індексів обороту кредиту по погашенню ($O_n = n \cdot k$), визначити абсолютний приріст обороту по погашенню кредиту, обумовленого зміною середніх залишків кредиту.

Показники	Умовні показники	Минулий рік	Звітний рік
1. Кількість оборотів	n	20	35
2. Середні залишки кредиту, млн. грн.	k	250	450

Завдання 10.

Визначити середній строк користування кредитом і порівняти його в динаміці, якщо середні залишки кредиту відповідно у звітному і минулому році становили 300 тис. грн. та 260 тис. грн., а оборот по поверненню кредиту за рік 78 тис. грн. та 55 тис. грн.

Завдання 11.

Банк надав кредит у сумі 200 000 грн. на рік, під річну облікову ставку 15 %. Визначити суму виданої позики, обчислити дисконт, який взяв банк за кредит.

Завдання 12.

Через 9 місяців від моменту надання позики боржник сплатить кредитору 10500 тис. грн. Кредит надається під 5 % річних. Визначити суму виданої позики, обчислити суму дисконту.

Завдання 13.

Надано кредит у сумі 36000 грн. під 15,5 % річних складних на тер-мін — 5 років. Визначити суму, яку поверне боржник через 5 років.

Завдання 14.

Кредит у сумі 200000 грн. погашається рівними сумами наприкінці року протягом п'яти років. За кредит сплачуються проценти за ставкою 14 % річних. Скласти план погашення позики.

Завдання 15.

За даними завдання обчисліть індекси ризику позик змінного, фіксованого складу та структурних зрушень. Зробіть висновки.

Установа банку	Базовий період		Звітний період	
	Обсяг наданих позик тис. грн	Обсяг класифікованих кредитів	Обсяг наданих позик тис. грн	Обсяг класифікованих кредитів
А	1956	192	2400	173
Б	1375	234	1658	274
В	2587	517	2572	478

Тестові завдання

- До основних принципів банківського кредитування не належать:
  - платність;
  - соціальний ефект;
  - строковість.
- Проблемним не вважається кредит, за яким:
  - значно знизилась ринкова вартість забезпечення;
  - термін дії кредитної угоди змінено;
  - своєчасно не здійснено один чи кілька платежів.
- До способів захисту від кредитного ризику не належать:
  - лімітування;
  - аналіз кредитоспроможності позичальника;
  - підписання кредитної угоди.
- Підібрати вірне визначення до термінів «Державний кредит», «Споживчий кредит», «Іпотечний кредит»:
  - це залучення державою тимчасово вільних коштів юридичних і фізичних осіб у розпорядження відповідних органів державної влади для використання їх на фінансування державних витрат;
  - це довгострокові позики, що надаються під заставу нерухомості (землі, будівель) переважно спеціалізованими інститутами (банками);
  - це кредит, що надається банком, підприємством чи організацією фізичній особі для придбання предметів особистого споживання переважно тривалого користування (житла, транспортних засобів, меблів, побутової техніки та ін.).
- Середній строк користування кредитом визначається за формулою:
  - середньої арифметичної зваженої;
  - середньої хронологічної;
  - середньої геометричної.
- Заставою не можуть бути:
  - майнові права;

- б) майно, передане на умовах оперативного лізингу;
- в) нерухомість.

7. Предметом застави при іпотечному кредитуванні не може бути:

- а) земля;
- б) рухоме майно;
- в) комунікації.

8. Показник кількості оборотів позики розраховується:

- а) в днях;
- б) в разгах;
- в) обидві відповіді вірні.

9. Тривалість користування короткостроковою позичкою розраховується, як:

- а) відношення кількості днів у періоді до швидкості обороту;
- б) відношення середніх залишків кредиту до обороту позички з погашення кредиту;
- в) відношення обороту позички з погашення кредиту до середніх залишків кредиту.

10. Ефективність кредиту розраховується, як:

- а) відношення результату економічної діяльності до розміру кредиту;
- б) відношення розміру кредиту до результату економічної діяльності;
- в) відношення чистого прибутку до активів банку.

Рекомендована література

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державну статистику»» // Відомості Верховної ради України. - № 43. - К., 2000.
2. Кремень В. М. Фінансова статистика : навч. посіб. / В. М. Кремень. – К. : ЦУЛ, 2014. – 368 с.
3. Кремень В.М. Фінансова статистика: Практикум / В.М. Кремень, О.І. Кремень. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2012. – 72 с.
4. Теорія статистики: Навч. посіб. — 2-ге вид., стер. Рекомендовано МОН / Матковський С.О., Марець О.Р. — К., 2010. — 534 с.